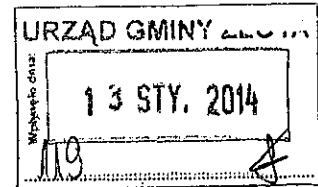

Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Gminy Złota

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Urząd Gminy Złota, ul. Sienkiewicza 79, 28-425 Złota tel. 41 356 16 01, 41 356 16 33, fax: 41 356 16 48, e-mail: ug@gminazlota.pl. NIP: 662-12-30-633 REGON: 000545337. Wójtem Gminy jest Pan Tadeusz Sułek.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – Wojewódzki Koordynator Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, starszy inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC, oraz Anna Korcipa – inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC – kierująca zespołem inspektorów, na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 3 czerwca 2011 r. (Dz. U. Nr 126, poz. 718) oraz odpowiednich upoważnień Nr 1070/2013 i 1069/2013 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Renatę Murawską.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 18 listopada 2013 r.
Dokonano wpisu do Książki kontroli Urzędu Gminy pod pozycją nr 3/2013.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

Korcipa

[Signature]

3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad. 1 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Rada Gminy Złota uchwałą nr X/44/2011 z dnia 29 czerwca 2011 roku przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016 (zał. nr 1) stanowiący załącznik do w/w uchwały, liczący 26 stron. Program zawiera m.in.: definicję zjawiska przemocy, statystyki dot. interwencji policyjnych przeprowadzonych w latach 2009 i 2010 w rodzinach dotkniętych przemocą na terenie Gminy Złota oraz liczby wszczętych w ich wyniku Niebieskich Kart. Diagnoza nie zawiera jednakże charakterystyki ofiar, w tym liczby małoletnich osób doświadczających przemocy. Program zawiera analizę SWOT, cel główny i cele szczegółowe oraz przypisane do nich działania zaplanowane do realizacji w okresie obowiązywania Programu. W okresie wdrażania tzn. w latach 2011-2016 Program przewiduje m.in.:

- „Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- Podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą
- Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie
- Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy
- Szkolenia na temat przemocy
- Dystrybucję ulotek i informacji na temat przemocy
- Organizowanie konkursów plastycznych
- Obalanie mitów i poznawania skutecznych sposobów powstrzymania przemocy
- Doprowadzenie do odizolowania sprawców od ofiar oraz złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny
- Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych
- Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia
- Utworzenie Punktu Informacyjnego”

Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Złota. Z wyjaśnień Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Agnieszki Gil wynika, iż w planie finansowym Gminy Złota nie wyodrębniono rozdziału 85205 – *Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Środki na realizację Programu zabezpieczono w ramach budżetu Gminy Złota oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dokument nie zawiera szczegółowego harmonogramu działań, co uniemożliwia monitorowanie stopnia jego realizacji. Przedłożone przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego p. Agnieszkę Gil sprawozdania z realizacji Gminnego Programu w roku 2012 i 2013 (zał. nr 2) dotyczą głównie działań realizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty”, co zostało opisane w punkcie 4 niniejszego protokołu. Ze sprawozdania z realizacji Gminnego Programu w 2012 roku wynika, że:

- w ramach godzin wychowawczych i świetlicowych przeprowadzono zajęcia profilaktyczne w 3 szkołach podstawowych (w Złotej, Mierniowie, Chrobrzu) i gimnazjum w Złotej. Łącznie zrealizowano 36 godzin lekcyjnych w 21 klasach.

Zajęcia skierowane były do 286 uczniów i dotyczyły m.in.: przemocy, wyrażania trudnych emocji, zasad współżycia w klasie, asertywności, agresji słownej i radzenia sobie z tym zjawiskiem, konstruktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozwiązywania konfliktów;

- rozpowszechniano materiały edukacyjne w formie ulotek, książeczek na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnień;
- placówki oświatowe promowały zachowania nieagresywne i wspierały organizację czasu wolnego dla dzieci poprzez m.in.: zajęcia muzyczne – naukę gry na instrumentach (flet, cymbalki, akordeon) – zajęcia te odbywały się dwa razy w tygodniu i skorzystało z nich 45 dzieci; zajęcia sportowe – utworzono drużynę koszykówki oraz zespół szczypiornistek – zajęciami tymi objęto 15 osób w wieku 10-14 lat;
- dla członków zespołu interdyscyplinarnego zorganizowano szkolenie dot. procedury „Niebieskie Karty” oraz pomocy świadczonej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy. Realizatorem szkolenia była firma *Pedago*. Szkolenie realizowane było w Urzędzie Gminy w Złotej. Koszty szkolenia sfinansowano ze środków GKRPA.

W 2013 roku przeprowadzono zajęcia profilaktyczne na terenie szkół Gminy Złota. Zrealizowano łącznie 10 godzin lekcyjnych w 21 klasach. Zajęciami objęto 246 uczniów. Tematyka zajęć dotyczyła przemocy, uzależnienia od Internetu, niebezpieczeństw i zagrożeń związanych z Siecią. Rozpowszechniano ulotki i książeczki dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kontynuowano wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach zajęć muzycznych i sportowych. Zajęciami muzycznymi objęto 32 dzieci, do zajęć sportowych włączyło się 13 dzieci w wieku 10-14 lat.

Jak wynika ze sprawozdań z realizacji Programu nie wszystkie działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu były w okresie objętym kontrolą realizowane, a brak szczegółowego harmonogramu Programu uniemożliwia wskazanie terminu wykonania pozostałych przedsięwzięć oraz określenie częstotliwości ich realizacji.

Ad. 2 Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Gminny Program zakłada realizację działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych, jednakże – jak wynika ze sprawozdań (zał. Nr 2) – w okresie objętym kontrolą nie realizowano działań edukacyjnych skierowanych do osób dorosłych. Ponadto Gminny Program nie wskazuje metod oraz narzędzi diagnostycznych umożliwiających identyfikację środowisk szczególnie zagrożonych przemocą w rodzinie, w stosunku do których Gmina – zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – zobowiązana jest realizować działania wzmacniające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców z tych rodzin. Gmina Złota do dnia kontroli nie dysponowała punktem konsultacyjno-informacyjnym pomimo, iż wprowadzony w życie w 2011 roku Gminny Program zakłada jego uruchomienie.

W ramach działania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy w 2013 roku, jak wynika ze sprawozdania z Gminnego Programu w Gminie Złota wprowadzono dyżury dzielnicowego. Funkcjonariusz Policji udziela porad dwa razy w tygodniu w siedzibie Urzędu Stanu Cywilnego.

Ad 3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy dokumentacji prowadzonej przez Zespół Interdyscyplinarny w Złotej w oparciu o Niebieskie Karty oraz informacji przedstawionych przez

Panią Agnieszkę Gil – Kierownika GOPS w Złotej i jednocześnie Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, w okresie objętym kontrolą nie zachodziła konieczność umieszczania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia. (zał. nr 3). Do dnia kontroli Gmina Złota nie dysponowała ośrodkiem wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, nie zostały także opracowane procedury interwencyjne w przypadku konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia.

Ad 4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania określa regulamin przyjęty *Uchwałą Nr IX/43/2011 Rady Gminy Złota z dnia 29 czerwca 2011 roku* (zał. nr 4). Regulamin stanowiący załącznik nr 1 do w/w uchwały zawiera błędy w części dotyczącej powodów odwołania członka zespołu oraz określenia kręgu osób mogących wchodzić w skład grup roboczych.

Zgodnie z zapisami § 3 pkt 3 Regulaminu *odwołanie członka Zespołu następuje z chwilą: m.in. zmiany miejsca zamieszkania oraz 50% nieusprawiedliwionych nieobecności na posiedzeniu Zespołu w ciągu roku kalendarzowego*. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz jej aktami wykonawczymi miejsce zamieszkania nie ma żadnego wpływu na członkostwo w zespole interdyscyplinarnym. Zgodnie z art. 9a w ust. 3-5 w skład zespołów interdyscyplinarnych wchodzi przedstawiciele podmiotów i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jedynym warunkiem umożliwiającym powołanie w skład zespołu jest więc obowiązek bycia przedstawicielem służby, instytucji czy innego podmiotu, również niepublicznego, wykonującego pracę na rzecz ograniczenia przemocy w rodzinie. Nie można więc wykluczyć kogoś z prac w Zespole Interdyscyplinarnym tylko ze względu na miejsce zamieszkania, czy zameldowania.

Niezgodny z prawem jest również zapis dotyczący odwołania członka zespołu ze względu na 50%, nieusprawiedliwioną, absencję na posiedzeniach zespołu. Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie udział w pracach Zespołu jest zadaniem wykonywanym w ramach obowiązków służbowych, stąd nieusprawiedliwioną nieobecność na posiedzeniu zespołu należy traktować jako nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy. Przewodniczący powinien zgłaszać każdorazową nieusprawiedliwioną nieobecność bezpośrednim zwierzchnikom członka zespołu, celem wyciągnięcia konsekwencji służbowych. Oczywiście jednostkowe nieobecności wynikające z przyczyn niezależnych od członków Zespołu jak zwolnienia lekarskie, czy zdarzenia losowe będą się zdarzały, ale nie będą one miały wpływu na pracę całego Zespołu. Nie do przyjęcia jest brak wcześniejszych konsultacji dotyczących planowanego posiedzenia w spotkaniach zespołu gdyż może to spowodować nieobecność wielu członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Również § 5 pkt. 3 uchwały nie jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Ogranicza on możliwość tworzenia grup roboczych jedynie do członków zespołu interdyscyplinarnego. Sposób tworzenia grup roboczych określają przepisy, zgodnie z którymi w skład grup roboczych powinni wchodzić przedstawiciele wszystkich służb biorących udział w procedurze „Niebieskie Karty”, ale także specjaliści i inne osoby niezbędne do prawidłowej i skutecznej realizacji procedury.

Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Nr 7/2012 Wójta Gminy Złota z dnia 24 stycznia 2012 roku (zał. nr 5). Zarządzenie powołuje w skład Zespołu Interdyscyplinarnego 6 osób, nie są to jednak przedstawiciele wszystkich służb wymienionych w art. 9a pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W dokumentacji przedstawionej

Kochupka

[Signature]

podczas kontroli brak jest informacji na temat instytucji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zostali powołani w jego skład na podstawie porozumień podpisanych pomiędzy Wójtem Gminy, a poszczególnymi jednostkami w dniu 17.11.2011 r. Porozumienia nie podpisano jedynie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Złotej. Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podpisali w dniu 13.02.2012 r. oświadczenia o ochronie danych osobowych w treści zgodnej z art. 9c pkt. 3 w/w ustawy.

Warto zauważyć, iż zgodnie z § 4 w/w Zarządzenia *Organizację pracy Zespołu określa Regulamin pracy Zespołu Interdyscyplinarnego stanowiący Załącznik Nr 2 do niniejszego Zarządzenia*. Zapis ten jest niezgodny z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym to Rada Gminy ma ustalić szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. Rada Gminy przyjęła stosowną uchwałę już w roku 2011, o czym pisaliśmy powyżej, a regulamin załączony do Zarządzenia Wójta nie jest tożsamy z tym stanowiącym załącznik do w/w uchwały.

Po przeprowadzonej analizie dokumentacji zgromadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej należy stwierdzić, iż Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Złota nie spotkał się w pełnym składzie ani razu od czasu jego powołania, a tym samym Gmina nie wykonuje zadania o charakterze obowiązkowym wynikającego z art. 9a pkt. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto Zespół nie realizuje zadań określonych w art. 9b pkt. 1 i 2 ustawy.

Sposób funkcjonowania grup roboczych oraz prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”

Jak wynika z przedłożonego przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Panią Agnieszkę Gil zestawienia (zał. nr 6) w okresie kontroli procedurą „Niebieskie Karty” objęto 31 rodzin, w tym w 2012 roku było to 20 Niebieskich Kart, natomiast w 2013 roku 11. Wszystkie sprawy wszczęte w 2012 roku zostały zakończone, z czego z przyczyn wskazanych w § 18.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 13 września 2011 roku zakończono 18 spraw, natomiast z uwagi na brak zasadności dalszego prowadzenia procedury sprawę zakończono w 2 przypadkach. W 2013 roku na terenie Gminy Złota wypełniono 11 Niebieskich Kart. Z 11 wszczętych procedur w 2013 roku 3 zostały zakończone z uwagi na przesłanki wynikające z § 18.1 Rozporządzenia, pozostałe 3 ze względu na podstawę wskazaną w § 18.2 Rozporządzenia.

Na potrzeby dokonania analizy sposobu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół i Grupy Robocze wybrano akta 12 procedur prowadzonych w okresie objętym kontrolą (sygn. PPZ51/12; PPZ-236/12 PPZ-387/12; PPZ-430/12; P-897/13; P-3796/13; P-8801/13; P14673/13; P-15896/12; P-16424/12; P-17679/12; sprawa wszczęta przez GOPS z dn. 22.06.2012;), na podstawie których ustalono:

1. Teczki procedur „Niebieskie Karty” nie mają własnej sygnatury, są prowadzone w sposób chaotyczny i niedokładny, co powoduje liczne błędy w realizacji procedury „Niebieskie Karty”;
2. Żadna z wypełnionych Niebieskich Kart „A” nie zawierała na ostatniej stronie podpisu Przewodniczącego Zespołu oraz daty otrzymania formularza przez Przewodniczącego Zespołu, co uniemożliwiło dokonanie oceny czy Przewodniczący otrzymał formularz w trybie przewidzianym § 7.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. tj. niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od daty wszczęcia procedury oraz, czy podjął w myśl § 8.1 Rozporządzenia decyzję o dalszym etapie procedury tzn. przekazaniu

Kowifca

gk

- formularza NK „A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od daty jego otrzymania członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej;
3. W przeanalizowanych przypadkach skład grup roboczych nie był dostosowany do struktury rodziny i specyfiki przemocy w niej występującej. Z reguły grupę roboczą tworzyli: przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Koordynatorem Grupy Roboczej w każdym z przeanalizowanych przypadków był Przewodniczący Zespołu – Pani Agnieszka Gil – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotej. Sposób protokołowania posiedzeń grup roboczych uniemożliwił ustalenie zespołowi kontrolerów personalnego składu grup, gdyż w części protokołu, w której należało wskazać skład grupy nie widniały nazwiska poszczególnych jej członków, a jedynie nazwy instytucji, które reprezentowali;
 4. Jak wynika z analizy dokumentacji oraz wyjaśnień Przewodniczącego Zespołu osoby dotknięte przemocą w rodzinie oraz stosujące przemoc były zapraszane na posiedzenia grupy roboczej w tym samym dniu. Spotkania organizowano w bezpośrednio następujących po sobie godzinach (sprawa wszczęta przez GOPS z dn. 22.06.2012, a także „Niebieskie Karty” z sygnaturami: PPZ-430/12; P-17679/12; P-8801/13; P14673/13);
 5. Żadna ze stanowiących dokumentację w w/w sprawach Niebieskich Kart „C” i „D” nie została wypełniona w sposób kompletny;
 6. Plan pomocy dla jednej rodziny (sygn. P-16424/12; P-17679/12) zawierał trzy różne dokumenty opracowane przez grupę roboczą w tym samym czasie: Niebieska Karta „C”, *protokół z posiedzenia grupy roboczej* oraz *Plan działań grupy roboczej*. Warto zauważyć, iż dokumenty te przewidywały inne działania w stosunku do rodziny doznającej przemocy w rodzinie. W związku z powyższym wprowadzały chaos do działań grupy roboczej i nie pozwalały na trafną weryfikację zadań podjętych w ramach prowadzonej procedury;
 7. Procedura niejednokrotnie była kończona przed zrealizowaniem w pełni planu pomocy przez osoby nią objęte. Podstawą kończenia procedury były ogólnikowe notatki z wizyt monitorujących w których wskazywano, że w danej rodzinie *jest spokój, nie dochodzi do awantur*. Informacje zawarte w notatkach pracowników socjalnych oraz formularzach monitoringu prowadzonych przez grupy robocze były lakoniczne, zdawkowe, nie dające pełnego oglądu sytuacji w rodzinie. Ponadto:
 - w sprawie PPZ-79/12 zakończono procedurę po uzyskaniu informacji od osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, że sprawca przebywa na leczeniu psychiatrycznym;
 - w sprawie prowadzonej w oparciu o NK sygn. P-897/13 z dn. 17.01.2013 (w tej rodzinie procedura NK prowadzona i zakończona była również w roku 2012) złożono wnioski do sądu o zmianę opiekuna prawnego dla małoletniego chłopca z uwagi na podejrzenie stosowania przez rodzica zastępczego (dziadka chłopca) przemocy względem swojej żony (babci chłopca). Sprawca nadużywał alkoholu i – jak wynika z notatek dzielnicowego – swym zachowaniem demoralizował małoletniego. Chłopiec był świadkiem stosowania przez dziadka przemocy, gdyż jak wynika z NK „A” założonej w dniu 17.01.2013 małoletni był jedną z osób w rodzinie, które dokonały zgłoszenia przemocy. Pomimo wielokrotnych interwencji w rodzinie i formularzy NK „A” wszczętych kolejno 6.03.2012, 28.03.2012, 17.01.2013 do Prokuratury nie złożono zawiadomienia o podejrzeniu

Korup-

popęlnienia przestępstwa znęcania nad osobą najbliższą, sprawcy przemocy nie odseparowano od rodziny, mimo iż w opinii kontrolerów było to zasadne ze względu na stan zdrowia babci chłopca (zaawansowana choroba nowotworowa) oraz demoralizujące oddziaływanie na wnuczka. Mimo, iż podejrzenie stosowania przemocy wobec żony przez nadużywającego alkoholu męża (opiekuna prawnego 12 letniego wnuczka) powzięto już w 2012 roku, wnioski do Sądu o zmianę opiekuna prawnego złożono dopiero w 2013 roku. Wówczas rodzina miała założone 3 Niebieskie Karty. Za rażące naruszenie przepisów prawa należy uznać fakt, że sprawę dwukrotnie kończono (w 2012 i 2013 roku) z uwagi na przesłanki wskazane w § 18.1 Rozporządzenia tj. ze względu na ustanie przemocy, uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu stosowania przemocy oraz ze względu na zrealizowanie planu pomocy, podczas gdy w rodzinie w dalszym ciągu dochodziło do aktów przemocy, której świadkiem było dziecko, a objęta procedurą ofiara przemocy zmarła w trakcie jej realizacji. Zakończenie procedury nastąpiło przedwcześnie i w sposób niezgodny z Rozporządzeniem. Co prawda sprawca przemocy został pozbawiony praw do opieki nad małoletnim wnuczką, któremu wyznaczono nowego opiekuna prawnego (wspólnie zamieszkującego wujka chłopca), jednakże w dalszym ciągu przebywają oni w jednym domu z osobą podejrzewaną o stosowanie przemocy i demoralizowanie małoletniego. W opinii zespołu kontrolnego procedura była prowadzona w sposób powierzchowny, a podjęte działania interwencyjne, w tym wnioski do Sądu zostały przeprowadzone zbyt późno. Ponadto fakt wspólnego zamieszkiwania małoletniego chłopca i jego aktualnego opiekuna prawnego ze sprawcą przemocy w dalszym ciągu może sprzyjać zachowaniom przemocowym ze strony pozbawionego praw do opieki nad dzieckiem dziadka. Powyższe stanowi przesłanki do kontynuowania przez Zespół procedury „Niebieskie Karty” wobec tej rodziny;

- Zespół interdyscyplinarny nie monitorował podejmowanych działań. Po przesłaniu wniosku do Sądu lub do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie czekał na odpowiedź tych organów tylko kończył procedurę „Niebieskie Karty” uznając, iż plan pomocy został zrealizowany (NK sygn. PPZ-430/12; PPZ-387/12; P-17679/12);
 - Również niepoprawnie realizowano procedurę w oparciu o NK sygn. 16424/12. Grupa robocza prowadziła procedurę od listopada 2012 r. (wypełniono Niebieską Kartę – „C”, opracowano plan pomocy i podjęto wymienione w nim zadania) i zakończyła ją 8 marca 2013 ze względu na bezzasadność działań. W tym samym miesiącu w rodzinie założona została kolejna „Niebieska Karta – A” i procedurę zaczęto realizować od początku;
 - Procedurę „Niebieskie Karty” prowadzoną w sprawie sygn. PPZ430/12 Zespół Interdyscyplinarny zakończył pomimo, iż do prokuratury zostało złożone zawiadomienie z art. 207 Kodeksu Karnego i wystąpiono z wnioskiem do GKRPA. Powodem zakończenia procedury było opuszczenie miejsca zamieszkania przez osobę doznającą przemocy.
8. W sprawie prowadzonej w oparciu m.in. o NK PPZ 51/12 z 6.03.2012 notatki pracownika socjalnego i dzielnicowego prezentują sprzeczne fakty tzn. z notatki urzędowej dzielnicowego sporządzonej na okoliczność wizyty monitorującej w rodzinie w dniu 15.04.2013 wynika, że podczas rozmowy z synem ofiary ustalono, że kobieta

Kowalska

7

- zmarła w wyniku zaawansowanej choroby nowotworowej. Z notatki pracownika socjalnego sporządzonej po przeszło tygodniu od wizyty dzielnicowego tj. dnia 29.04.2013 wynika, jakoby osoba, której zgon ustalono 15.04.13 oświadczyła, iż w domu *panuje spokój i nie dochodzi do awantur*. W żadnym z późniejszych dokumentów, w tym w szczególności protokole zakończenia procedury nie wskazuje się istotnego faktu, że osoba na rzecz której od dn. 17.01.2013 prowadzona była procedura w trakcie jej realizacji zmarła, a sprawę zakończono gdyż uznano, że plan pomocy został zrealizowany (zał. nr 7). W świetle obowiązujących przepisów powyższa sytuacja jest niedopuszczalna;
9. W sprawie sygn. PPZ-79/12 z 22.02.2012 o zakończeniu procedury poinformowano osoby nią objęte, tj. osobę, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz domniemanego sprawcę;
 10. We wnioskach grupy roboczej o zakończenie procedury NK w sprawach prowadzonych w oparciu o NK: z dn. 22.06.2012 (brak sygn.), PPZ-79/12 z 22.02.2012, jako podstawę do zakończenia procedury wskazywano brak zasadności dalszego jej prowadzenia (§18.2 Rozporządzenia RM z dn. 13 września 2011), jednakże w protokołach zakończenia procedury NK w w/w sprawach jako podstawę zakończenia wskazano przesłanki, o których mowa w §18.1 Rozporządzenia;
 11. Przedstawiciele oświaty i ochrony zdrowia nie zostali powołani do żadnej z utworzonych grup, mimo iż w sprawach: NK „A” z dnia 22.06.2012 (wszczęta przez przedstawiciela GOPS, brak sygnatury), PPZ-79/12 (wszczęta 22.02.2012 przez przedstawicieli Posterunku Policji w Złotej) z uwagi na małoletnie osoby w rodzinie zasadne byłoby powołanie przedstawiciela oświaty do grupy. W sprawie prowadzonej w oparciu m.in. o NK PPZ 51/12 z 6.03.2012 ze względu na sytuację zdrowotną poważnie chorej osoby, dotkniętej przemocą w rodzinie, zasadne było włączenie do grupy roboczej przedstawiciela ochrony zdrowia;
 12. Zaproszony na posiedzenie grupy roboczej kurator (sprawa prowadzona w oparciu o NK PPZ 51/12 z 6.03.2012, PPZ-118/12 z 28.03.2012 oraz P-897/13 z 17.01.2013) nie stawiał się na posiedzenie grupy, a w dokumentacji sprawy brak jest formalnych dowodów występowania z wnioskiem przez Przewodniczącego do bezpośrednich przełożonych nieobecnego kuratora o wyjaśnienie przyczyn jego nieobecności. Obecność kuratora na posiedzeniu grupy roboczej była zasadna ze względu na dozór kuratorski domniemanego sprawcy przemocy i pełnienie przez niego funkcji rodzica zastępczego nad małoletnim wnuczkiem;
 13. Zespół Interdyscyplinarny w Złotej prowadził dwie odrębne procedury „Niebieskie Karty” w stosunku do jednej rodziny: NK – A sygn. P-16424/12 została założona 10 listopada 2012, jako osoba doznająca przemocy wskazana została żona sprawcy. Miesiąc później 19 grudnia 2012 r. założono NK sygn. P-17679/12 gdzie jako osoba doznająca przemocy wskazana została córka sprawcy. W obu kartach podany jest ten sam skład rodziny, adres i inne dane adresowe, pomimo tego Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał drugą grupę roboczą. Po czterech miesiącach pierwsza procedura została zakończona ze względu na „bezzasadność podejmowania działań”. Decyzja ta podjęta została pochopnie i bezpodstawnie jako, że w tym samym czasie prowadzona nadal była druga procedura. Świadczyć to może o pobieżnym zapoznaniu się ze sprawą przez członków grupy roboczej. W żadnej ze spraw nie przeprowadzona została dogłębna diagnoza sytuacji rodziny, a plan pomocy nie był właściwie opracowany i realizowany.

14. Sprawy prowadzone są w personalnych teczkach, jednakże dokumenty gromadzone są z pominięciem porządku chronologicznego, co utrudniało analizę dokumentacji i znacznie wydłużyło czas jej prowadzenia.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Rada Gminy Złota uchwałą nr X/44/2011 z dnia 29 czerwca 2011 roku przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. W okresie objętym kontrolą nie wszystkie działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu były realizowane, a brak szczegółowego harmonogramu uniemożliwia wskazanie terminu wykonania pozostałych przedsięwzięć oraz określenie częstotliwości ich realizacji.
2. Gminny Program nie wskazuje metod oraz narzędzi diagnostycznych umożliwiających identyfikację środowisk szczególnie zagrożonych przemocą w rodzinie, w stosunku do których Gmina – zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – zobowiązana jest realizować działania wzmacniające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców z tych rodzin. W okresie objętym kontrolą Gmina Złota nie realizowała w/w zadania.
3. W okresie objętym kontrolą nie zachodziła konieczność umieszczania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia. Do dnia kontroli Gmina Złota nie dysponowała ośrodkiem wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, nie zostały także opracowane procedury interwencyjne w przypadku konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia.
4. Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania określa regulamin przyjęty Uchwałą Nr IX/43/2011 Rady Gminy Złota z dnia 29 czerwca 2011 roku. Regulamin stanowiący załącznik nr 1 do w/w uchwały zawiera błędy w części dotyczącej powodów odwołania członka zespołu oraz określenia kręgu osób mogących wchodzić w skład grup roboczych, jak również w zakresie tworzenia składu grup roboczych.
5. Skład powołanego Zarządzeniem Nr 7/2012 Wójta Gminy Złota z dnia 24 stycznia 2012 roku Zespołu Interdyscyplinarnego nie spełnia wymogów określonych w art. 9a pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie zawarł z Wójtem Gminy porozumienia, o którym mowa w 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Wprowadzony w § 4 w/w Zarządzenia zapis: *Organizację pracy Zespołu określa Regulamin pracy Zespołu Interdyscyplinarnego stanowiący Załącznik Nr 2 do niniejszego Zarządzenia* jest niezgodny z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w myśl którego to Rada Gminy ma ustalić szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. Ponadto treść w/w Regulaminu nie jest tożsama z treścią załącznika do aktu prawa miejscowego tj. uchwały Nr IX/43/2011 Rady Gminy Złota z dnia 29 czerwca 2011 roku.
7. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Złota nie spotkał się w pełnym składzie ani razu od czasu jego powołania, a tym samym Gmina nie wykonuje zadania o charakterze obowiązkowym wynikającego z art. 9a pkt. 7 oraz art. 9b pkt. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Sposób prowadzenia przez Zespół Interdyscyplinarny procedury „Niebieskie Karty” nie spełnia standardów określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września

Konkluzja

[Signature]

2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

9. Skład Grup Roboczych nie był dostosowany do specyfiki przemocy oraz struktury rodziny dotkniętej tym zjawiskiem. W żadnym z przeanalizowanych przypadków do składu grupy nie włączono przedstawiciela oświaty ani ochrony zdrowia.
10. Opracowane plany pomocy koncentrowały się przede wszystkim na monitorowaniu sytuacji rodziny w kontekście istniejącej przemocy, a nie na niesieniu kompleksowej pomocy ukierunkowanej na wyposażenie osób doświadczających przemocy w umiejętności radzenia sobie z przemocą oraz na dążeniu do zaprzestania stosowania przemocy przez sprawcę.
11. W wielu przypadkach procedura była kończona przed zrealizowaniem planu pomocy i na podstawie okoliczności sprzecznych z przedstawianymi przez Grupy Robocze we wnioskach o zakończenie procedury „Niebieskie Karty”, co jest niezgodne z § 18 Rozporządzenia, który jednoznacznie wskazuje kryteria umożliwiające zakończenie przez Zespół/Grupę Roboczą procedury NK.
12. Dokumentacja prowadzona przez Grupy Robocze zawiera liczne formularze, które funkcjonują na podstawie aktów prawa miejscowego – Uchwały Nr IX/43/2011 i Zarządzenia Nr 7/2012 Wójta Gminy Złota. W opinii zespołu kontrolnego w/w formularze nadto biurokratyzują pracę Grup, a zaproponowane w *Planie działań grupy roboczej* przedsięwzięcia, jakie ma podejmować Grupa Robocza często nie są spójne z działaniami zaproponowanymi w formularzu Niebieskiej Karty „C”, co wprowadza zakłócenia do procedury NK oraz uniemożliwia określenie faktycznie realizowanych wobec danej rodziny działań.
13. Sprawy prowadzone są w personalnych teczkach, jednakże te czki te nie są w żaden sposób oznaczone (brak syg. dla każdej sprawy), dokumenty gromadzone są z pominięciem porządku chronologicznego, co utrudnia pracę grup roboczych, a także nie pozwala Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w sposób efektywny koordynować i nadzorować pracy tychże grup.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację, sprawozdania w Statystycznej Aplikacji Centralnej
- wyjaśnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Pani Agnieszki Gil.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie § 18 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 126 poz. 718) kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem

Kobice

10
Cia

protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolującą daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

Gregorz Trąpcie
Aurek Kosińska

Kielce, dn. *11.XII*..... 2013 r.

Ze strony kontrolowanej:

WÓJTA
mgr Tereza Sulek

Złota....., dn. *20.12.*..... 2013 r.

Z up. WÓJTA
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej Złotej
mgr Agnieszka Gil